

תורה אור השלם

יב:

- והָאֲנָחִיזוּ גִּזְרֹת דְּלָלוּ וְחָרְבוּ יָאִיר מַצֹּר קִנְהָ וְסוֹף קִמְלָה: יִשְׁעִיהוּ יֵט וְ אִם רַחֵן אֲדָנִי אַתָּה צֹאֵת בְּנוֹת צִיּוֹן וְאַתָּה דְּמִי יִירוּשָׁלַם יִרְחֵן מִקְרָבָה בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר: יִשְׁעִיהוּ ד ד
3. וְיֹאמֵר עֲשׂוּ הִנֵּה אֲנִכִּי הוֹלֵךְ לְמוֹת וּלְמָה זֶה לִּי בְכֶרָה: בְּרֹאשִׁית כה כל
4. וְתֵרַד בַּת פִּרְעָה לְרַחֵץ עַל הָיָאָר וּנְעֻרְתֶּיהָ הִלְכַת עַל יָד הָיָאָר וְתָרָא אֶת הַתְּהַבָּה בְּחוּץ הַסּוּף וַתְּשַׁלַּח אֶת אֶמְתָּהָ וַתִּשְׁקָחַ:

5. קוּמָה יְיָ הוֹשִׁיעִנִי אֱלֹהֵי כִי חִבֵּית אֶת כָּל אֲנִכִּי לִחַי שְׁנֵי רִשְׁעִים שְׁבָרָתָ: תְּהַלִּים ג ח
6. וְכִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֵל הָאֱמוּנוֹת וְאֵל הַיְדֻעִים הַמְצַפְצָפִים וְהַמְהוּמִים הָלֹא עִם אֵל אֱלֹהֵי יִרְדְּשׁ בְּעַד תְּהוֹמִים אֵל הַמְּתוֹמִים:

7. הִמָּה מִי מַרְיָבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְיָ וַיִּקְדָּשׁ בָּם: בְּמִדְבַר כ יג
8. וְיֹאמְרוּ מֹשֶׁה שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנִכִּי בְּקֶרֶב וְאַתָּה אֲמַרְתָּ בְּשֵׁר אֲתָן לָהֶם וְאִכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים: בְּמִדְבַר יא כא
9. אֶת מִי יִירָה דַּעָה וְאַתָּה מִי בִּין שְׁמוּעָה גְּמוּלָי מִתְּקַבַּל עֲתִיקִי מִשְׁדֵּרִים: יִשְׁעִיהוּ ח ט
10. וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אֶהֱרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתִּצְאָן כָּל תְּהוֹמִים בְּחִפְזֵיהֶם שְׂמוֹת טו כ

אָגַם. שֶׁל עֲזִי עֲרֵבָה וְקִנִּים דִּקִּין וְהוּא קִנָּה וְסוֹף דִּקְרָא וְיִשְׁעִיָּה יט ו]. קִנָּה קִנִּים סוֹף עֲרֵבָה דִּקָּה: **לַרְחוּץ**. לְטַבּוֹל שֶׁס־לְשֵׁם גִּירוֹת: **וְכֵן הוּא אוֹמֵר וכו'.** שֶׁהֵשֶׁב וּמִתְנַקֶּה מֵעוֹנו קְרוֹי רַחוּץ: **לָשׁוֹן מִיָּסֵף**. כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאִזְלִי שֶׁהָיוּ מִמַּחְמוֹת בִּידָה הִלָּלְמוּ שֶׁל זִדְקָי: **דְּאִמְר מַר**. גְּזִי שֶׁרְצִיט הוֹדֵב לְאֶשְׁחֹרֶשׁ בְּמַסַּכַת מַגִּילָה יט): **בְּשִׁנֵּי רִשְׁעִים**. דְּעוּג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן בְּמַסַּכַת בִּרְכוֹת בַּמַּחֲלַת פֶּרֶק הַרוּאָה י״: **שְׂרִיצָנָסָה**. לָשׁוֹן לְאִשְׁתַּרְבּוּצִי: **שְׂרָאָסָה עִמּו שְׂכִינָה**. וְהֵאלִי אֶת לָשׁוֹן עִם כִּמּוּ לֹא שִׁלַּח יַעֲקֹב אֶת אֲחִיו (בְּרֹאשִׁית מז): **נַעֲר**. גְּדוֹל מִשְׁמַע: **צַעַל מוֹס**. וְהוּא לֹי וּפִסְלָל בָּקוֹל לַעֲבֹדֹת הַשִּׁיר: **וְאִין אַחֵר נּוּפֵל** לִיאֹר שְׁאוֹמוּ הַיּוֹם בְּטַלוּ

בְּשִׁבְיָלִי נִצְלָתָם כּוֹלָכֶם. תִּימָה אֲדַרְבָּה בְּשִׁבְלִי נִגְזֹרוּ הַגּוֹזִירוֹת שֶׁרָאוּ אֲנִטְגִינִי פִרְעָה יֵשׁ לּוֹמֵר הוּא הִיָּה הִרְאָשׁוֹן הַמוֹשֵׁלָךְ לִיאֹר וְגוֹזִירָה רֹאשׁוֹנָה אִס כֵּן הוּא וְהַמִּמֵּן אוֹמוּ לֹא בְּשִׁבְלִי הִימָה אִלָּא מִשׁוֹם וְנִלָּחַם בָּנוּ וְדַךְ אֲנָשִׁים לְהִלָּחַם: סַרְחַ

בַּתוֹךְ הַסּוֹף כִּיּוֹן דַּחוּזו דִּקָּא ^(ב) בַּעוּ לֹאֲצוּלִי לְמוֹשָׁה אֲמָרוּ לֵה גְבִירַתְנוּ מִנְהִגּוּ שֶׁל עוֹלָם מֶלֶךְ בִּשְׁר וּדַם גּוֹזֵר גּוֹזִירָה אִם כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוּ אִין מִקְיִימִין אוֹתָהּ בְּנוֹי וּבְנֵי בֵיתוּ מִקְיִימִין אוֹתָהּ וְאַתָּה עוֹבֵרַת עַל גּוֹזִירַת אַבְיָךְ בֹּא גְבִרְיָאֵל וַחֲבַטָן בְּקִרְקַע וַתְּשַׁלַּח אֶת אֲמַתָּהּ וַתִּקְחָהּ ר' יְהוּדָה ור' נַחֲמִיָּה חַד אֲמִר יִידָה וְחַד אֲמִר שְׁפַחְתָּהּ מ"ד יִידָה דְּכַתִּיב אֲמַתָּה וּמ"ד שְׁפַחְתָּהּ מִדְּלֹא כְּתִיב יִידָה וּלְמ"ד שְׁפַחְתָּהּ הֵא אֲמַרַת בֹּא גְבִרְיָאֵל וַחֲבַטָן בְּקִרְקַע דְּשִׁיר לֵה חַדָּא דְּלֹאָו אוֹרַחָא דְּבַת מַלְכָּא לְמִיקָם לַחֲוּדָה וּלְמֹאָן דֹּאמֵר יִידָה לִיכְתוּב יִידָה הֵא קמ"ל דְּאִישְׁתַּרְבַּב אִישְׁתַּרְכוּבִי ^(ב) דֹּאמֵר מִר וְכֵן אֲתָהּ מוֹצֵא בְּאֲמַתָּה שֶׁל בַּת פִּרְעָה וְכֵן אֲתָהּ מוֹצֵא בְּשִׁנֵּי רִשְׁעִים דְּכַתִּיב ⁵ שְׁנֵי רִשְׁעִים שְׁבָרַת ⁶ וְאֲמִר רִישׁ לְקִישׁ אֵל תִּיקְרִי שְׁבָרַת אִלָּא שְׂרִיבְכַתָּה וַתַּפְתַּח וַתַּרְאָהוּ אֶת הַיִּלָּד וַתֵּרָא מִיבְעִי לִיָּה א"ר יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא שְׂרִירָתָהּ שְׂכִינָה עִמּוּ וְהִנֵּה נַעֵר בְּכַה קְרִי לִיָּה יִלָּד וְקָרִי לִיָּה נַעֵר תְּנָא הוּא יִלָּד וְקוֹלוּ כְּנַעֵר דְּבִרִי רַבִּי יְהוּדָה אֲמִר לוּ רַבִּי נַחֲמִיָּה ^א א"ב עֲשִׂיתוּ לְמוֹשָׁה רַבִּינוּ בַּעַל מוֹם אִלָּא מִלְּמוֹד שְׁעִשְׂתָּהּ לוּ אֲמוּ חוֹפֶת נַעוּרִים בְּתִיבָה אֲמַרְהָ שְׂמָא לֹא אֲזַכָּה לַחוֹפְתּוּ וַתַּחֲמוּל עָלָיו וַתֹּאמֵר מִיִּלְדֵּי הַעֲבָרִים זֶה מִנָּא יִידָעָה א"ר יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא שְׂרִירָתָהּ אוֹתוּ מַהוּל זֶה א"ר יוֹחָנָן מִלְּמוֹד שְׁנַתְנַבָּאָה שְׁלֹא מִדַּעְתָּה זֶה נּוּפֵל וְאִין אַחֵר נּוּפֵל וְהִיִּינוּ דֹּאמֵר רַבִּי אֲלַעֲזָר מֵאִי דְּכַתִּיב

⁶ וְכִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דְּרִישׁוּ אֵל הָאוּבוֹת וְאֵל הַיְדֻעוֹנִים הַמְצַפְצָפִים וְהַמְהוּגִים צוּפִין וְאִינֵם יוֹדְעִין מַה צוּפִין מַהגִּים וְאִינֵן יוֹדְעִים מַה מַּהגִּים רֹאוּ שְׁמוּשִׁיעוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִים הוּא לוֹקֶה עִמְדוּ וּגְזֹרוּ כָּל הַבֵּן הַיִּלּוּד הַיֹּאוּרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ כִּיּוֹן דְּשִׁדְוִיָּה לְמוֹשָׁה אֲמָרוּ תוּ לֹא חִיּוּנָן כִּי הוּא סִימָנָא בְּמַלוּ לְגוֹיִרְתִּיָּהּוּ וְהֵם אִינֵן יוֹדְעִין שְׁעַל מִי מַרְיָבָה הוּא לוֹקֶה וְהִיִּינוּ דֹּאמֵר ⁷ רַבִּי חֲמָא בְּרַבִּי חֲנִינָא מֵאִי דְּכַתִּיב ⁷ הִמָּה מִי מַרְיָבָה אֲשֶׁר רַבּוּ הֵמָּה שְׂרֹאוּ אִיִּצְמַגְנִינִי פִרְעָה וּמַעַן וְהִיִּינוּ דִּקְאֲמִר מֹשֶׁה ⁸ שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי וּגו' אֲמִר לֵהֵן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלִי נִצְלָתָם כּוֹלָכֶם ר' חֲנִינָא בֵּר פַּפָּא אֲמִר אוֹתוּ הַיּוֹם עֲשִׂרִים וְאַחַד בְּנִים הִיָּה אֲמָרוּ מִלֹּאכִי הִשְׁרַת לַפְנֵי הַקֵּב"ה רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מִי שְׁעֵתִיד לוֹמֵר שִׁירָה עַל הַיּוֹם בְּיוֹם זֶה יִלְקַה בְּיוֹם זֶה רַבִּי אַחָא בֵּר חֲנִינָא אֲמִר אוֹתוּ הַיּוֹם שֵׁשָׁה בַּסּוּין הִיָּה אֲמָרוּ מִלֹּאכִי הִשְׁרַת לַפְנֵי הַקֵּב"ה רַבִּשׁ"ע מִי שְׁעֵתִיד לְקַבֵּל תוֹרָה מִהַר סִינִי בְּיוֹם זֶה יִלְקַה בְּיוֹם זֶה בְּשִׁלְמָא לְמ"ד בְּשֵׁשָׁה בַּסּוּין מִשְׁכַּחַת לֵה ג' יִרְחִי ⁹ דֹּאמֵר מִר בְּשִׁבְעָה בְּאַדְר מַת וּבִשְׁבַעָה בְּאַדְר נּוּלָד מֹשֶׁה וּמִשְׁבַּעָה בְּאַדְר וְעַד שֵׁשָׁה בַּסּוּין תִּלְתָּא יִרְחִי אִלָּא לְמ"ד בַּעֲשָׂרִים וְאַחַד בְּנִים הִיכִי מִשְׁכַּחַת לֵה אוֹתָהּ שְׁנֵה מַעוּבֵרַת הִיתָה רַבּוּ שֶׁל רֹאשׁוֹן וְרוּבּוּ שֶׁל אַחֲרוֹן וְאַמְצְעִי שִׁלָם וַתֹּאמֵר אַחוֹתוּ אֵל בַּת פִּרְעָה הָאֵלֶךְ וְקִרְאֵתִי לָךְ אִשָּׁה מִיַּנְקַת מִן הַעֲבֵרִיּוֹת וּמֵאִי שְׁנָא מַעֲבֵרִיּוֹת מִלְּמוֹד שֶׁהַחֲזִירוּהוּ לְמוֹשָׁה עַל כָּל הַמַּצְרִיּוֹת כּוֹלָן וְלֹא יִנָּק ¹⁰ אֲמִר פַּה שְׁעֵתִיד לְדַבֵּר עִם הַשְּׂכִינָה יִינָק דְּבֵר טַמָּא וְהִיִּינוּ דְּכַתִּיב ⁹ אֶת מִי יוֹרָה דַּעָה וּגו' לְמִי יוֹרָה דַּעָה וּלְמִי יִבִּין שְׁמוּעָה לְגַמּוּלִי מַחֲלָב וְלַעֲתִיקִי מִשְׁדֵּים וַתֹּאמֵר לֵה בַת פִּרְעָה לְכִי" וּגו' א"ר אֲלַעֲזָר מִלְּמוֹד שֶׁהִלְכָה בּוֹרִיּוֹת כַּעֲלָמָה ר' שְׁמוּאֵל בֵּר נַחֲמָנִי אֲמִר הָעֲלָמָה שֶׁהָעֲלִימָה אֶת דְּבָרֶיהָ וַתֹּאמֵר לֵה בַת פִּרְעָה הִילִיכִי אֶת הַיִּלָּד הַזֶּה אֲמִר רַבִּי חֲמָא בֵּר' חֲנִינָא מִתְנַבָּאָה וְאִינָה יוֹדַעַת מַה מִּתְנַבָּאָה הִילִיכִי הֵא שְׁלִיכִי וְאַנִּי אֲתָן אֶת שְׂכָרְךָ א"ר חֲמָא בֵּר' חֲנִינָא לֹא דִיין לְצִדִּיקִים שְׁמַחֲזִירִין לֵהֵן אֲבִידַתָן אִלָּא שְׁנוֹתָנִין לֵהֵן שְׂכָרָן ¹⁰ וַתִּקַּח מִרִים הַנְּבִיאָה אַחוֹת אַהֲרֹן וּגו' ⁹ אַחוֹת אַהֲרֹן וְלֹא אַחוֹת מֹשֶׁה אֲמִר רַב עַמְרָם אֲמִר רַב וְאַמְרִי לֵה אֲמִר רַב נַחֲמָן אֲמִר רַב מִלְּמוֹד שֶׁהִיתָה מִתְנַבָּאָה כִּשְׁהִיא אַחוֹת אַהֲרֹן וְאוֹמַרַת

אֶת אֲמוּ: סִילִיכִי אֶת סִילֵר. הִרִי לִיךְ שְׁלִיךְ: שְׁסִיפָה מִסַּנְבָּאָה כְּשֶׁהִיא אַחוֹס אֶסְרָן. עַד שֶׁלֹּא נּוּלָד מֹשֶׁה וְהִיִּינוּ הַנְּבִיאָה אַחוֹת אֶסְרָן:

המקנא פרק ראשון סוטה

אָגַם. שֶׁל עֲזִי עֲרֵבָה וְקִנִּים דִּקִּין וְהוּא קִנָּה וְסוֹף עֲרֵבָה דִּקָּה: **לַרְחוּץ**. לְטַבּוֹל שֶׁס־לְשֵׁם גִּירוֹת: **וְכֵן הוּא אוֹמֵר וכו'.** שֶׁהֵשֶׁב וּמִתְנַקֶּה מֵעוֹנו קְרוֹי רַחוּץ: **לָשׁוֹן מִיָּסֵף**. כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאִזְלִי שֶׁהָיוּ מִמַּחְמוֹת בִּידָה הִלָּלְמוּ שֶׁל זִדְקָי: **דְּאִמְר מַר**. גְּזִי שֶׁרְצִיט הוֹדֵב לְאֶשְׁחֹרֶשׁ בְּמַסַּכַת מַגִּילָה יט): **בְּשִׁנֵּי רִשְׁעִים**. דְּעוּג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן בְּמַסַּכַת בִּרְכוֹת בַּמַּחֲלַת פֶּרֶק הַרוּאָה י״: **שְׂרִיצָנָסָה**. לָשׁוֹן לְאִשְׁתַּרְבּוּצִי: **שְׂרָאָסָה עִמּו שְׂכִינָה**. וְהֵאלִי אֶת לָשׁוֹן עִם כִּמּוּ לֹא שִׁלַּח יַעֲקֹב אֶת אֲחִיו (בְּרֹאשִׁית מז): **נַעֲר**. גְּדוֹל מִשְׁמַע: **צַעַל מוֹס**. וְהוּא לֹי וּפִסְלָל בָּקוֹל לַעֲבֹדֹת הַשִּׁיר: **וְאִין אַחֵר נּוּפֵל** לִיאֹר שְׁאוֹמוּ הַיּוֹם בְּטַלוּ גִירַתָם: **וְכִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם**. הַעֲבָדִי כּוֹכְבִים דְּרִישׁוּ כְּמוֹמִינוּ אֵל הָאֱוֹבוֹת: **הַמִּצְלָפִים וְהַמַּהֲגִים**. נִצָּח קְרִי לֵהוּ לָשׁוֹן גִּנְהִי שָׁס ט) מִצְלָפִין כְּעִגּוּרִים וּמַהֲגִים כִּיּוֹנִים מוֹזִילָין קוֹל בְּגִירוֹם וְאִין יוֹדְעִין מַה אוֹמְרִים כֵּךְ דַּךְ אִיִּצְטַגְיִנִין אִינֵן רוֹאִין אִלָּא סִימָן אֲבָל לֹא פִירִישׁוּ שֶׁל כָּל דְּבַר: **רֹאוּ**. אֲנִטְגִינִי פִרְעָה: **שְׁמוּשִׁיעוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כו'.** וְהֵךְ מִילְתָּא לֹאָר ר' אֲלַעֲזָר קֹאמֵר לֵה דִּקְרָא לֹאָו אֲמַנְכִּים קֹאִי אִלָּא גִמְרָא קֹאמֵר לֵה וְקֹאִי אִהָּא דְּלִמְרִינָן לַעֲלִי וְאִין אַחֵר נּוּפֵל וְכַדְרִי אֲלַעֲזָר דְּלִמְר שְׁאִין יוֹדְעִים מַה הוּגִין הִילָךְ רֹאוּ הַמַּנְרִים וְלֹא יִדְעוּ מַה רֹאוּ: **כִּיּוֹן דְּשִׁדְוִיָּה לְמֹשֶׁה בְּמִים**. כָּל זְמַן שֶׁהִיָּה בִיאֹר אִין לְקוֹת גְּדוּלָּה מוּזוּ וּבְטַל הַסִּימָן שֶׁל לְקִיָּה: **רִגְלִי**. בְּשִׁבְלִי כִּמּוּ וּיִבְכָךְ ה' אוֹתָךְ לְרִגְלִי (בְּרֹאשִׁית ג'): **בְּשִׁבְלִי נָלָלַס**. בְּשִׁטְלוּ מַנְרִים אֶת גּוֹזִירָתָם: **שִׁירָה עַל הַיָּם**. בְּכִ"א בְּנִים לְחַמְרָה כְּדַמְנִיא בְּסַדֵּר עוֹלָם מִרְעַמְסָן לְסוּכוֹת וּמִסּוּכוֹת לִחִיתָם וּמֹאִיתָם לַפְנֵי פִי הַחֲזִירוֹת הִרִי ג' בְּרִצְעִי וְיוּגַד לְמִלָךְ מַנְרִים כִּי בִרַח הֵעַם חֲמִישִׁי וְשָׂרִי דְרַפּוּ מַנְרִים ט) אֹרֹר שְׂצִיעִי יִרְדּוּ לִים שְׁנֹאמֵר וְיֵאֵר אֶת הַלֵּילָה־ לְשַׁחֲרִית אֲמָרוּ שִׁירָה יוֹם שְׂצִיעִי הִיָּה וְיו"ט אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח הִיָּה: **דֹּאמֵר מִר בְּשִׁצְעָסָה בְּאַדְר מַס מִשָּׁה**. בְּפ"ק דְּקִידּוּשִׁין (דף לז).

יִלְפִין לֵה מִקְרָאִי דְּכַתִּיב וַיִּצְבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה בְּעִרְבוֹת מוֹאָב שְׁלָשִׁים יוֹם^ט וְכַתִּיב מֹשֶׁה עֲבָדִי מַת וַעֲתָה קוֹם עֲבוּרִי^ט וְכַתִּיב כִּי בַּעֲד שְׁלֹשַׁת יָמִים אַתָּם עוֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן וּגו'^ט וְכַתִּיב וְהֵעַם עָלוּ מִן הַיַּרְדֵּן בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, לֹא מַה־סַּלְמַפְרַע שְׁלָשִׁים יוֹם בְּחֻבּוּ שֶׁל מֹשֶׁה וְשֹׁלֶשֶׁת יָמִים שֶׁהִכִּינוּ לָסַם יִצְהָר, שְׁנֹאמֵר (שם א) הִכִּינוּ לָסַם יִצְהָר כִּי בַּעֲד שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתָּם עוֹבְרִים וּגו', הִרִי בְּשִׁצְעָה בְּאַדְר מַת מִשָּׁה, וּבִשְׁבַעָה בְּאַדְר נּוּלָד מֹשֶׁה. דְּכַתִּיב (דְּבָרִים לא) כֵּן מֹאֶה וְעֲשִׂרִים שָׁנָה אֲנִכִּי הַיּוֹם, הַיּוֹם מִלְּאָו יָמִי וְשׁוֹמִי (מַגִּילָה יג.), כִּשְׁהִיא אַחוֹת אַהֲרֹן. וְעִדְיִין לֹא נּוּלָד מֹשֶׁה (שם יד.).

מסורת הש"ס

א) מַגִּילָה טו: (ג) מַגִּילָה טו: וּבִרְכוֹת נד: (ג) [בְּסוּרוֹת מד: (ד) [בְּסִנְהֶדְרִין קא: (ה) מַגִּילָה יג: קְדוּשִׁין לז, (ו) נִצָּח־לְאִמֵר הַקֵּב"ה כִּי"א בַּעֲי"ו¹ (ז) נִצָּח־וְהֵךְ הָעֲלָמָה אִרְיָא וכו', (ח) מַגִּילָה יד, (ט) דף טו: (י) דף נד: (כ) שְׁמוֹת יד, (ל) דְּנִדְרִים לד, (מ) וְיֹהֲשַׁע־א, (נ) [שָׁם, (ס) דף ד, (ע) דְּנִדְרִים לא, (פ) בְּמִדְבַר יא,]

הגהות הב"ה

א) גב' דקא בעת ללול: (ב) רש"י ד"ה המלפנים וכו' שסס אינם אלא מצפצפים כעגורים: (ג) ד"ה שירה וכו' מנרים אחריהם אור:

מוסף רש"י

דאישתרובב כו'. נשארנבה אמתה אמת הרבה (שמות ב. ה.) וכן אחא מוצא בשיני רשעים: עוג מלך הבשן במסכת ברכות פרק הירואה (נד) שעקר הר גת ג' פרקי להשליטו על ישראל ונתנו על ראשו ושלח הקב"ה מנלים ונקטוהו ונכנס בלוארו, נקס לשוטטו ונשתרבוטו שיניו לבאן ולבאן (מגילה סה.), אלא שריבבדה. לשון אשתרבוטי אשתרבוט, ירדו וגדלו למטה (ברכות נד.) בשבעה באדר מת. שנאמר (יהושע ד) והעם עלו מן הירדן בעשור לחודש הראשון, לא מהם למפרע שלשים יום בחבטו של משה ושלושה ימים שהכינו להם יצירה, שנאמר (שם א) הכינו לכם יצירה כי בעוד שלשה ימים אתם עוברים וגו', הרי בשבעה באלר מת משה, ובשבעה באדר נולד משה. דכתיב (דברים לא) כן מאה ועשרים שנה אנכי היום, ושמתי היום מלאו ימי ושמתי (מגילה יג.), כשהיא אחות אהרן. ועדיין לא נולד משה (שם יד.).